

Avtomobil yolunun tikintisi davam edir

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və sərəncamları əsasında yol infrastrukturunun yenidən qurulması ilə bağlı cari ildə tərtib edilmiş tədbirlər planına uyğun olaraq,

Sözgedən yol ötən il yenidən qurularaq istifadəyə verilib.

len Böyük Əmili-Bılıx-Əmirvan avtomobil yolunun davamıdır. Dördüncü texniki dərəcəyə

rağ, Qəbələ rayonunda uzunluğu 28 kilometr olan yerli əhəmiyyətli Əmirvan-Vəndam avtomobil yolunun yenidən qurulması işləri davam edir.

uyğun olaraq yenidən qurulan Əmirvan-Vəndam yolunun hərəkət hissəsinin eni 6 metr, hər bir istiqamət üzrə çiyin hissələrinin eni isə 2 metr olacaq.

Yenidənqurma işləri zamanı mövcud 3-4 metr enində yol genişləndirilərək 10 metrə çatdırılır. Bunun üçün yolun deformasiyaya uğramış hissələri qazılaraq çıxarılır, karxana qruntu ilə əks-dolğu işləri görülməklə kipləşdirilir. Yolboyu mövcud suötürücü borular istismara yaramadığı üçün yenilərinin quraşdırılması və küvetlərin açılması da tələb olunur. Bu səbəbdən yolboyu köhnə boruların sökülməsi, əvəzinə yeni dəmir-beton suötürücü boruların quraşdırılması, boru başlıqlarının dəmir-betonla tikilməsi nəzərdə tutulur. Həmçinin bir mövcud körpü də əsaslı təmir olunacaq.

Əraziyə lazımı sayda canlı qüvvə və 50-dən artıq texnika cəlb olunub.

Layihənin sonuncu mərhələsində zəruri yerlərdə avtobus dayanacaqları, yol nişanları, siqnal dirəkləri quraşdırılacaq, yol-cizgi və yolgöstərici xətlər çəkiləcək.

“Qəbələ”

Bal arılarının davranışı çox heyranedicidir. Arılar şəfəverici, bir çox xəstəliklərin müalicəsi üçün ən qiymətli qida olan bal verir. Ailənin şahı sayılan ana arı yumurta qoyur, işçi arılar bal yığır. İşçi arıların da bir hissəsi “sanitar”, bir hissəsi “qapıda” (girişdə) duraraq gözetçi rolunu oynayır. Xidmətçi arılar öz qanadları ilə arı yeyəklərini (və ya yaşadığı yeri) elə təmizləyir ki, ora parıldayır, sanitar rolunu oynayan arılar ölmüş arıları bayıra tullaşdırır. Gözetçi arılar isə digər pətəkdən olan arıları içəri buraxmır. İçəri girən başqa arıyı öldürürlər.

Arı ailəsində həyatı əsasən nəzarətçi arılar idarə edir. Bəzi arıçı alimlər hesab edirlər ki, arıların həyatını gizli arı “komitəsi” idarə edir.

Arılar “tikinti işində” (pətək qurmaqda) tikinti mühəndislərindən və, arxitekturlardan da dəqiqdirlər. Belə ki, alimlər çox cəhd etmişlər ki, arılar şan qur-

Tabiatın möcüzəsi-bal arıları

maq qabiliyyətini dəyişsələr. Lakin bacarmamışlar. Nə olursa olsun arılar pətəkdə məsələrin bucağını 109 dərəcə, 28 dər-

ciqə, 16,3 saniyəyə quracaqlar. Arılar pətəyi həm aşağıdan, həm də yuxarıdan aşağıya qura bilirlər.

Arılar yem yeri tapmaqda, yem tökülme vaxtını müəyyənləşdirməkdə çox dəqiqdirlər. Əgər siz stol üstünə müəyyən vaxt şirə qoysanız arılar həmin saatda oraya gələcəklər.

Ana arı bir gündə 1500-2000, bir ildə 100 min, bütün ömür ərzində 8 milyona qədər yumurta qoya bilir. Arı bir gündə 200 hektardan çox sahə gəzir, 100 qr bal toplamaq üçün 1 milyon çiçəkdən şirə götürür.

Arı məhsulları çox dərindən dərmanlıdır. Bal mədə-bağırsağ, ürək-damar sistemi və başqa xəstəliklərin müalicəsində geniş tətbiq olunur.

Ağır ürək xəstəliyinə tutulmuş adamların gündə 80-140 qr bal yeməsi, onların ümumi vəziyyətinin yaxşılaşmasına, qan təzyiqinin normala düşməsinə səbəb olur. Köhnəmiş irinli dərin yaraları, çiban, kəsik və əzik yaralarını sağaltmaq məqsədi ilə baldan çox istifadə edilir. Arı südü isə çox dərindən dərmanlıdır.

Təmiz arı balı 4 əsr qalır, lakin xarab olmur.

Keyfiyyətli yem heyvandarlığın əsasıdır

Aqrar Elm və İnnovasiya Mərkəzinin Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun təşkilatçılığı ilə “Yem istehsalında mövcud problemlər və perspektivlər” mövzusunda elmi-praktik seminar keçirilib.

Tədbirdə heyvandarlıqla məşğul olan fermerlər, bu sahənin mütəxəssisləri, özəl və dövlət sektorunun nümayəndələri iştirak

ediblər.

Seminarın praktik hissəsi Qəbələ rayonunda fəaliyyət göstərən müasir heyvandarlıq kompleksində davam etdirilib. Yem istehsalının texnoloji prosesi yaxından izlənilib, ölkədə yem bitkiləri əkininin gücləndirilməsi müzakirə olunub, cins heyvanların bəslənmə qaydaları, rasionların düzgün təşkili gündəmə gətirilib.

Müzakirələrdə seleksiyanın elmi əsaslarını inkişaf etdirməklə mədəni və təbii floranın genetik

ehtiyatları əsasında yüksək məhsuldar və təbii amillərə davamlı yeni yem bitki sortlarının yaradılması, yeni nəsil toxumların istehsalı üçün əkinçilik mədəniyyətinin yüksəldilməsi, yem istehsalının maddi-texniki bazasının daha da möhkəmləndirilməsi, yüksək məhsuldar bitki növlərindən istifadə etməklə yem əkin sahələrinin məhsuldarlığının artırılması

ile bağlı təkliflər səsləndirilib.

Tədbir çərçivəsində Heyvandarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu ilə Qəbələ Aqrokompleks arasında əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb. Sənədə əsasən, tərəflər damazlıq-seleksiya işlərinin birgə təşkili istiqamətində sıx fəaliyyət göstərəcəklər.

Sonda əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə digər istehsal müəssisələri də cəlb ediləcək belə tədbirlərin davamlı təşkili barədə qərar qəbul olunub.

“Qəbələ”

Əkin sahələrində zərərvericilərə qarşı mübarizə tədbirləri aparılır

Rayonumuzdakı taxıl sahələrində aqrotexniki becərmə iləri ilə əlaqədar zərərvericilərə qarşı fitosanitar müşahidələr və mübarizə tədbirləri həyata keçirilir.

Siçanabənzər gemiricilərlə bağlı rayon üzrə 8678 hektar sahədə fitosanitar tədbirlər aparılıb. Ümumilikdə 685-dən çox fermer və təsərrüfat subyektinin əkin sahələrində siçanabənzər gemiricilərə qarşı mübarizə tədbirləri yerinə yetirilib.

Dənli bitkilərdə taxıl böcəyinə qarşı 170 hektar sahədə müşahidələr aparılıb.

Dövlət aqrar inkişaf mərkəzi tərəfindən fermerlərlə mütəmadi olaraq görüşlər keçirilir, kimyəvi preparatların tətbiqi və təhlükəsizlik qaydaları barədə maarifləndirmə işləri aparılır və onlara bukletlər paylanılır.

“Qəbələ”

Məişət tullantılarının, kol-kosun yandırılmasının qarşısı alınmalıdır!

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin “112” qaynar xəttinə hərdən zibilliklərin, kol-kosun yanması ilə bağlı hər gün məlumat daxil olur. Yaşayış evlərində, iri ticarət müəssisələrində, zavodlarda və digər böyük obyektlərdə baş verən yanğınlar insanları həyəcanlandırdığı halda, zibilliklərin, kol-kosun yanması çoxlarına əhəmiyyətsiz görünür. Əslində isə hər bir yanğın fəvqəladə hadisədir.

Yanğının böyüyü, kiçiyi yoxdur. Çünki çox vaxt böyük yanğınlar kiçik yanğınlardan törəyir. Əgər yol kənarında kol-kos yənərək meşəyə keçirsə və yüzlərlə hektar meşə sahəsi məhv

olursa, yaxud biçilmiş, məhsulu yığılmış taxıl sahəsi yandırılırsa və bu yanğın ot tayasına, evə ke-

çirsə və ekologiyaya ziyan dəyirsə, buna əhəmiyyətsiz yanğın demək olmaz.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin

də “112” qaynar xəttinə daxil olan hər bir məlumata, o cümlədən yanğın hadisəsinə fəvqəladə

də hadisə kimi çox önəm verilir. Yanğın haqqında məlumat daxil olan kimi dərhal Dövlət Yanğından Mühafizə Xidmətinin hadi-

səyə ən yaxın məsafədə yerləşən yanğın hissəsi məlumatlandırılır. Həyəcan siqnalını hər saniyə hazır vəziyyətdə gözləyən əməkdaşlar qısa müddətdə hadisə yerinə yollanırlar.

Yanğının həcmi kiçik olsa da vaxt itirilir, əmək, yanacaq sərf olunur, dövlət vəsaiti xərclənir. Biz hələ hər yanğından sonra yanğın avtomobilinin yenidən su ilə doldurulmasını, yuyulub təmizlənməsini, yanğın şlanqlarının qurudulmasını sərf olunan yanğınsöndürən əməyini demirik. Axı onlar bu enerjini, əməyi insanların səhlənkarlığı, bəzən də qəsdən yandırdığı zibilliklərin, qurumuş kol-kosun, biçilmiş taxıl sahələrinin söndürülməsinə sərf edə bilərlər.

Göründüyü kimi məişət tullantılarının, qurumuş kol-kosun, biçilmiş taxıl sahələrinin yandırılması yolverilməzdir və bu kimi

yanğınlar ya onun törədəcəyi fəsadları bilməməzlikdən, yaxud da bilərəkdən törədilir. Əkin sahələrinin yandırılması, həmçinin nəticə etibarilə kənd təsərrüfatına yararlı torpaq sahələrinin üst münbit qatının korlanmasına, əkin yerlərində torpaqların qida maddələri balansının pozulmasına gətirir. Həmçinin, əkin sahələrinin, qurumuş kol-kosun yandırılması yaxınlıqda yerləşən digər sahələrdə, yaşayış məntəqələrində və meşə ərazilərində yanğın təhlükəsi yaratmaqla yanaşı, mühəndis kommunikasiya sistemlərinin sıradan çıxmasına səbəb olur.

Odur ki, yerli idarəetmə orqanları bu istiqamətdə mütəmadi olaraq əhali arasında maarifləndirmə və təbliğat işləri aparılmalı, bu cür yanğınlardan qarşısı alınmalıdır.

FHN-nin DYNX yanğına qarşı təbliğat şöbəsi.